

EXPUNERE DE MOTIVE

Preluarea abuzivă a proprietăților a fost și continuă să rămână una din marile drame ale țării noastre. La peste 70 de ani de la instaurarea regimului comunist în România, foștii proprietari sunt în continuare umiliți. Umiliți de toate întârzierile birocratice, umiliți de procedura în sine și de durata absurdă a acesteia.

Soluționarea corectă a acestei situații dureroase este responsabilitatea directă și fără echivoc a Statului Român. Având în vedere dimensiunea morală a procesului de restituire și suferința cauzată de ceea ce a însemnat preluarea abuzivă a proprietăților este esențial să existe un tratament demn pentru cei care au suferit.

Prezenta propunere legislativă va asigura pentru foștii proprietari sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestora, ale căror proprietăți au fost preluate abuziv de stat în perioada comunistă, despăgubirea la o valoare corectă, bazată pe grilele notariale de actualitate.

Luând în considerare că beneficiarii nu sunt despăgubiți în niciun fel pentru toată perioada în care Statul le-a folosit imobilele, iar ei nu au putut să beneficieze de propria proprietate, acest mod de evaluare va reprezenta atât un element de normalitate cât și un gest de demnitate, care va aduce o minimă dreptate pentru victimele directe ale persecuției comuniste.

Victimele Holocaustului, martorii direcți ai celei mai mari tragedii din istoria umanității, sunt persoane de vârstă foarte înaintată, cu o stare de sănătate precară și o situație materială dificilă.

Alături de toți ceilalți oameni ale căror vieți au fost distruse, numeroși supraviețuitori ai Holocaustului au murit înainte de a primi o minimă dreptate și nu își vor vedea niciodată returnate proprietățile preluate abuziv. Din păcate, alți supraviețuitori ai Holocaustului vor fi în curând în aceeași situație.

Din toate aceste motive, este absolut necesar ca procedura pe care trebuie să o urmeze pentru restituirea proprietăților preluate abuziv să fie cât mai simplă, cu o durată cât mai scurtă și cu cât mai puține elemente de birocrăție.

Prin această inițiativă legislativă se propune și reglementarea situațiilor determinate de imposibilitatea recunoașterii calității de supraviețuitor al Holocaustului pentru anumite persoane care trăiesc în afara țării.

Întrucât accesul supraviețuitorilor Holocaustului la anumite dispoziții ale Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, este condiționat implicit de certificarea acordată “de entități desemnate de statul român sau de alte state membre ale Uniunii Europene”, o parte din persoanele care trăiesc în prezent în afara României și/sau a Uniunii Europene sunt excluși într-un mod incorect și illogic.

Refuzul de a-i recunoaște, legal, ca supraviețuitori ai Holocaustului în baza documentelor oficiale emise de autoritățile din statul de reședință și obligarea acestora să efectueze proceduri birocratice suplimentare, reprezintă o nouă umilință.

Trebuie subliniat că Statul Român, în mod similar cu celelalte state din Uniunea Europeană, a recunoscut în permanență competența autorităților internaționale în acest domeniu deosebit de sensibil. În acest sens, este de menționat că în componența Comisiei Internaționale pentru Studiarea Holocaustului în România au existat și reprezentanți ai autorităților de specialitate din Statele Unite ale Americii și Statul Israel.

Spre exemplu, documentele de arhivă și întreaga cercetare istorică în ceea ce privește Holocaustul și supraviețuitorii Holocaustului, aflată la dispoziția Statului Israel și a Statelor Unite ale Americii, precum și expertiza unor instituții oficiale cum sunt Muzeul Memorial al Holocaustului (Washington) și Memorialul Martirilor și Eroilor Holocaustului “Yad Vashem” (Ierusalim) sunt recunoscute la nivel mondial.

De asemenea, pentru ca puținii supraviețuitori ai Holocaustului să aibă parte de un tratament echitabil, atât timp cât sunt încă în viață, prezenta propunere legislativă stabilește că Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților va emite un singur titlu de plată, dacă ulterior emiterii deciziei de compensare, deținătorul de puncte, supraviețuitor al Holocaustului, solicită valorificarea acestora în numerar.

Afirmarea explicită a statului democratic de a acorda reparații și facilități persoanelor care au suferit un important prejudiciu moral, fizic și material în timpul dictaturilor care au condus România trebuie să fie o preocupare constantă și reprezintă un imperativ moral al corectării nedreptăților regimurilor dictatoriale.

Prezenta propunere legislativă reprezintă o măsură firească de delimitare a Statului Român față de modul de organizare și funcționare a structurilor represive predecesoare și de întărire a reformelor democratice începute în decembrie 1989.

Condamnarea formală a regimurilor dictatoriale trebuie depășită, iar stabilirea unei proceduri corecte pentru despăgubirea persoanelor ale căror proprietăți au fost preluate în mod abuziv de stat reprezintă o dovadă în acest sens și o recunoaștere publică a tragediei prin care aceștia au trecut.

Inițiator,

Silviu Vexler ← Deputat FCER